

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Biodiverzitás és zéró szennyezés

Zöld gazdaság, zöld közösségek és
környezettudatos magatartás

<https://changers2.eu/>

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

<http://www.pim.com.mt/>

Felhasználási feltételek

A projekt összes képzési anyaga a CC BY-NC-SA 4.0 DEED (Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi) licenc alatt kerül terjesztésre.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

A licenc lehetővé teszi, hogy munkánkat feldolgozd, átalakítsd és új művekbe építsd be nem üzleti célokkal, amíg ugyanazon licencfeltételek mellett terjeszted, mint az eredetit. A képzési anyagok sokszorosíthatók és újrafelhasználhatóak az alábbi megnevezéssel/hivatkozással nyomtatásban és digitális formában egyaránt.

Eredetiségi nyilatkozat

Ez a képzési anyag eredeti, kiadatlan mű, kivéve, ha egyértelműen másként nem jelezzük. A korábban publikált anyagok és mások munkájának elismerése megfelelő idézettel, hivatkozással vagy mindkettővel történt.

7. modul – Biodiverzitás és zéró szennyezés

Óraterv

Cél:

A személyes értékekről való elmélkedés, annak azonosítása és magyarázata, hogy az értékek hogyan különböznek egyénenként és változnak idővel, miközben kritikusan értékeli, hogy ezek hogyan illeszkednek a fenntarthatósági értékekhez.

A saját fenntarthatósági potenciál felismerése és aktívan hozzájárulni a közösség és a bolygó kilátásainak javításához.

Célkitűzések:

1. Az emberi tevékenységek és az emberi attitűdök hatásának megértése a természeti erőforrások vonatkozásában.
2. A természeti erőforrások kimerülése következményeinek megértése a jelen és a jövő nemzedékekre nézve.
3. Környezetvédő szerep vállalása a Föld természeti erőforrásainak aktív gondozásával és megőrzésével.
4. A zöld gazdaság fogalmának megértése (ideértve a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást és a környezettudatos magatartás kialakítását).

7. modul – Biodiverzitás és zérószennyezés

Óraterv

Javasolt tevékenységek leírása

1. Kérjük meg az időseket, hogy gondolják át a természeti erőforrásokkal kapcsolatos saját tapasztalataikat életük során!
2. Bátorítsuk az időseket, hogy gondolkozzanak el az erőforrások valós kimerüléséről és a jövő generációira gyakorolt lehetséges hatásáról! Ezután osszuk a résztvevőket kis csoportokra, és hagyjuk, hogy elemezzenek egy esettanulmányt, amely egy konkrét természetierőforrás-problémára összpontosít, például a vízhiányra vagy a biológiai sokféleség csökkenésére!
3. Látványvilágával magával ragadó prezentáció segítségével mutassunk be példákat olyan emberi tevékenységekre, amelyek jelentős hatást gyakoroltak a természeti erőforrásokra!
4. Látványos prezentáció segítségével nyújtsunk betekintést a zöld gazdaságba és annak alapelveibe! Ismertessük a vízvédelem jelentőségét és a talajminőség egészségének fontosságát a mezőgazdaság, az ökoszisztémák és az éghajlatszabályozás szempontjából! Ezután osszuk a résztvevőket kis csoportokra, és hagyjuk, hogy elemezzenek egy esettanulmányt, amely a fenntartható erőforrás-gazdálkodás egy aspektusára összpontosít (pl. vízhiány, talajerózió vagy fenntartható mezőgazdaság), és folytassunk ötletbörzét a megoldásokról!

Képzési modulok és témák

WP3 felépítés

1. Fenntartható életvitel

Cél: A személyes értékekről való elmélkedés, annak azonosítása és magyarázata, hogy az értékek hogyan különböznek egyénenként és változnak idővel, miközben kritikusán értékeli, hogy ezek hogyan illeszkednek a fenntarthatósági értékekhez.

2. A mai világ problémái

Cél: Átmenetek és kihívások kezelése összetett fenntarthatósági helyzetekben, valamint a jövővel kapcsolatos döntések meghozatala bizonytalanság, többértelműség és kockázat mellett.

3. Energia: Energiaforrások, Energiaszegénység és Fenntarthatóság

Cél: A saját fenntarthatósági potenciál felismerése és aktívan hozzájárulni a közösség és a bolygó kilátásainak javításához.

WP3 témák

1A - Generációk közötti elkötelezettség

1B - Hulladék

1C - Zöld gazdaság

2A - Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz

2B - Az éghajlatváltozás mérséklése

3A - Energiaforrások

3B - Energiaszegénység

3C - Energetikai fenntarthatóság

3D - Fenntartható közlekedés

WP4 képzési modulok

1. Bevezetés

2. A ház teljesítménye

3. Házfelújítás

4. Hulladék

5. Fenntartható közlekedés

6. Fenntartható élelmiszerek

7. Biodiverzitás és zéró szennyezés

Fontos fogalmak, kifejezések tisztázása

- **Energia** – egy absztrakt fizikai mennyiség, amely a cselekvést és/vagy mozgást előidéző képességre vonatkozik, és számos formában kifejezhető: kinetikai, kémiai, potenciális stb.
- **Fenntartható fejlődés** – „olyan fejlődés, amely biztosítani tudja a jelen szükségleteinek kielégítését anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációk lehetőségeit saját szükségleteik kielégítésére”. (ENSZ, 1987)
- **Nemzedékek közötti elkötelezettség** - a fenntarthatósággal kapcsolatos erkölcsi és etikai kötelezettség, amely magában foglalja az egészséges környezet védelmét, mint a jelenlegi és a jövő generációinak kötelességét és elidegeníthetetlen jogát.
- **Zöld gazdaság** – amikor „a foglalkoztatás és a jövedelem növekedését a gazdasági tevékenységekbe, infrastruktúrába és eszközökbe történő állami és magánbefektetések hajtják, amelyek lehetővé teszik a szén-dioxid-kibocsátás és szennyezés csökkentését, az energia- és erőforrás-hatékonyság fokozását, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenésének megelőzését”. (UNEP)

Fontos fogalmak, kifejezések tisztázása

- **Biodiverzitás** – „az egy területen élő különböző élőlények összessége – a különféle állatok, növények, gombák, sőt mikroorganizmusok, mint például baktériumok, amelyek természetes világunkat alkotják.”
- **Zöld közösség** – „közösség, amely környezetbarát gyakorlatokat valósít meg tagjai igényeinek kielégítésére.”
- **Szennyezés** – „az ember által környezetbe juttatott anyagok vagy energia, amely veszélyt jelenthet az emberi egészségre, károsíthatja az élő erőforrásokat és az ökológiai rendszereket, károsíthatja a rendszereket vagy a rekreációs értéket, vagy megzavarhatja a környezet jogszerű használatát.”

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Zöld gazdaság

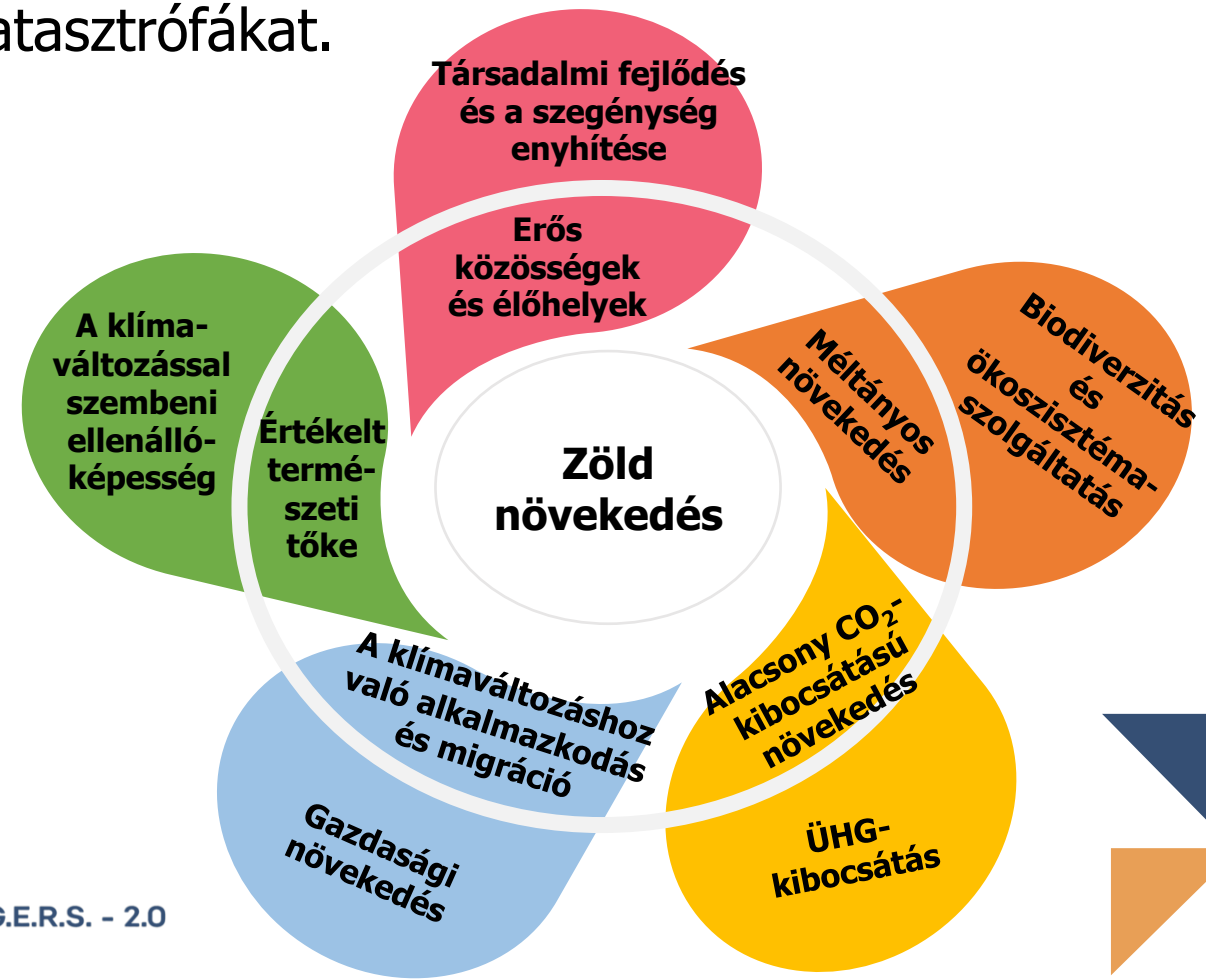

Mi az a zöld gazdaság?

A zöld gazdaság célja a fenntartható fejlődés a természeti környezet romlása nélkül; ami növeli az emberi jólétet és a társadalmi egyenlőséget, miközben jelentősen csökkenti a környezeti kockázatokat és a katasztrófákat.

A zöld gazdaság hat fő területe:

- Megújuló energia
- Zöld épületek
- Fenntartható közlekedés
- Vízgazdálkodás
- Hulladékgazdálkodás
- Földhasználat

A zöld gazdaság 9 alapelve

FENNTART- HATÓSÁG	IGAZSÁGOSSÁG	MÉLTÓSÁG
EGÉSZSÉGES BOLYGÓ	BEFOGADÁS	JÓ IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTAT- HATÓSÁG
ELLENÁLLÓ- KÉPESSÉG	HATÉKONYSÁG ÉS ELÉGSÉGESSÉG	GENERÁCIÓK

1. feladat – Zöld gazdaság

A gyermekek és a jövő nemzedékei élen járnak a klímaválság terheinek viselésében. Témák beszélgetéshez:

- Melyek a legfőbb aggodalmi és reményei az éghajlatváltozással kapcsolatban?
- Mit gondol, a klímaváltozás hatással lesz az életmódjára, vagy veszélyezteti az életet, és hogyan készülhet fel?
- Úgy gondolja, hogy elegendő információval rendelkezik ahhoz, hogy megvédje magát vagy gyermekeit az éghajlatváltozástól?
- Hogyan vagyunk a természet részei, és hogyan tudunk újrakapcsolódni hozzá?
- Ön szerint az a legnagyobb probléma a klímaváltozással, hogy az emberek nem törődnek vele, vagy hogy nem tudnak róla?
- Van-e kötelességünk a jövő nemzedékeivel szemben, és lehetséges-e a nemnövekedés?

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Zöld közösségek

Mi a zöld közösség?

- A zöld közösség **környezetbarát megoldásokat** valósít meg, hogy megfeleljen tagjai igényeinek.
- A zöld közösségben való részvétel **számos előnnyel jár a lakosok számára**, beleértve a jobb egészségi állapotot és a jó közérzetet, a jobb lelkiállapotot, az energiaköltségek csökkenését és a tisztább levegőt.
- A zöld közösségek létrehozásának egyik fő motivációja természetesen az **éghajlatváltozás**.
- A zöld közösségek **tematikusak** is lehetnek. Az **energiaközösségek** például lehetővé teszik a kollektív és a polgárok által vezérelt energetikai tevékenységek megvalósítását a tiszta energiára való átállás támogatására. A **közösségi kertészkedés** esetén a köz- vagy magánterület egy részét lakosok vagy önkéntesek csoportja műveli ingyen, a közjó érdekében.

Érdekeltek bevonása

- Fogalma: „egyén vagy embercsoport, akik közérdekű vagy szakpolitikai kérdésekkel kívánnak foglalkozni, hogy változást érjenek el közösségükben”.
- Lehet politikai és nem politikai indíttatású is, de jellemzően közös érdekek merülnek fel a változást célzó lobbisorán.
- Bizonyos projektek fontossága esetén magasabb arányú képviseletet / szavazási részvételt biztosíthat, növelve a politikusokra és hatóságokra nehezedő nyomást.
- Eltér a stakeholder-menedzsmenttől. Az érdekeltek bevonása azt jelenti, hogy hajlandóak vagyunk meghallgatni és megváltoztatni a kimeneteket az érdekelt felek részvétele eredményeként.

Különbség a stakeholder-menedzsment és az érdekeltek bevonása között

A részvétel szintje	Leírás	Típus
Tájékoztatás	Egyirányú információáramlás a projektől az érintettek felé.	Nem részvételi
Konzultáció	Folyamat, amely során az érdekelt felektől információkat vagy a véleményüket kérik.	
Bevonás	Az érintettek részt vesznek a projekttel kapcsolatos vitákban, és befolyásolhatják a döntéseket, de közvetlenül nem vesznek részt a döntéshozatalban.	Részvételi
Kollaboráció		
Felhatalmazás: részvétel és döntéshozatal	Az érdekelteket teljes mértékben bevonják, gyakran megkönnyítve nekik, hogy vezető szerepet töltsenek be a döntéshozatalban.	

1. feladat – Zöld közösségek

Próbálja ki a Greenvolve játékot az esemény/képzés résztvevőivel:

<https://game.greenvolve-project.eu/>

A platform felhasználói interaktív módon tesztelhetik magukat a zöld témák nyilvános konzultációhoz kapcsolódó kérdésekben. A játék feleletválasztós kérdéseket tartalmaz, amelyek meglehetősen trükkösek, kritikus gondolkodást és holisztikus megközelítést igényelnek annak megértéséhez, hogy mely elemek járulnak hozzá a zöld városhoz.

2. feladat – Zöld közösségek

A gyermekek és a jövő nemzedékei élen járnak a klímaválság terheinek viselésében. Témák beszélgetéshez:

- A csoporttársakkal és más idősekkel való beszélgetés után hogy látja, van valami, ami segíthet abban, hogy közösségként zöldebbek legyünk és valódi lépéseket tegyünk az éghajlatért?
- Hogyan építhetünk zöld közösségeket a változás érdekében?
- Milyen jövőt kívánjunk, és hogyan teremthetjük meg a jövőt?

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Környezetbarát magatartás

Biodiverzitás és szennyezés

- A **biodiverzitás** vagy biológiai sokféleség a természeti világunkat alkotó állatok, növények, gombák és mikroorganizmusok sokféleségére utal.
- A **szennyezés** „az ember által környezetbe juttatott anyagok vagy energia, amely veszélyt jelenthet az emberi egészségre, károsíthatja az élő erőforrásokat és az ökológiai rendszereket, károsíthatja a rendszereket vagy a rekreációs értéket, vagy megzavarhatja a környezet jogszerű használatát.”

Mi a kapcsolat a biológiai sokféleség és a szennyezés között?

- A szennyezés nagyon káros hatással lehet a biológiai sokféleségre, illetve a biológiai sokféleség által fenntartható küszöbön túl szennyezzük a környezetet.

Az egyéni fogyasztási szokások megváltoztatása

- Számos jelentős megoldás létezik a biológiai sokféleség csökkenése ellen, például a szerkezetátalakító üzleti tervek vagy a kormányokra nehezedő nyomásgyakorlás, de **ne hagyjuk figyelmen kívül az apró személyes döntéseket.**
- A tudatos döntések meghozatala a fenntartható és biodiverzitás-barát döntések meghozatala érdekében továbbra is fontos.
- Ha minden egyén **kis mértékben változtat az életmódján,** ezeknek a változásoknak a kollektív hatása óriási lenne.
- Saját táskát vinni a szupermarketbe, újrahasznosítani, újrafelhasználni vagy csak egy fém szívószálat használni **kézenfekvő és egyszerű választás.**
- Az **étkezési szokások megváltoztatása,** mint például a húsfogyasztás csökkentése, 25-40%-kal csökkentheti az étrenddel összefüggő üvegházhatású gázok kibocsátását.

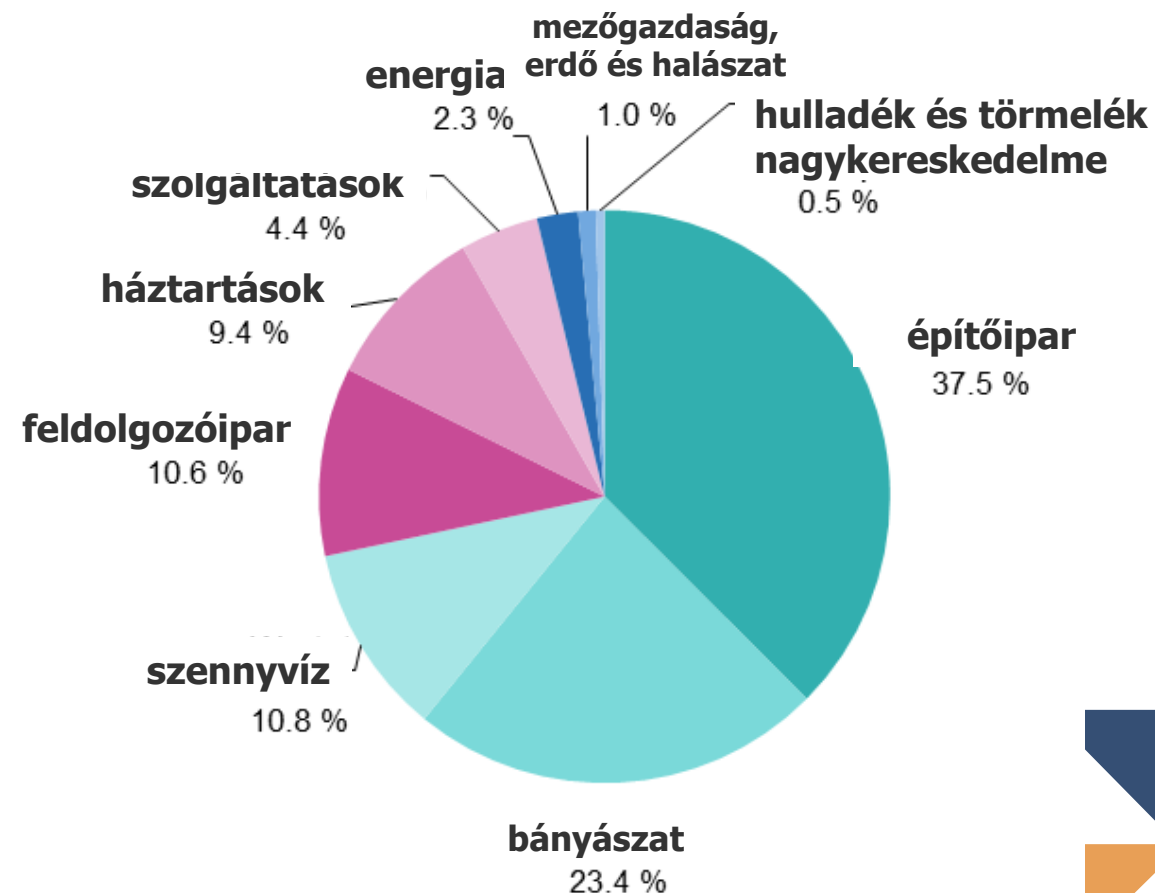

Mennyi hulladékot termelünk?

- 2020-ban lakosonként 4,8 tonna hulladék keletkezett az EU-ban.
- 2020-ban a hulladék 39,2%-át hasznosították újra, és 32,2%-át hulladéklerakókba helyezték az EU-ban.
- A háztartások csak a hulladék 9,4%-át adják 2020-ban. 37,5%-áért az építőipar felel, ezt követi a bányászat (23%), a szennyvíz (10,8%) és a feldolgozóipar (10,6%).

Hulladéktermelés gazdasági tevékenységek és háztartások szerint, EU, 2020
(%-os arány az összes hulladékból)

Az idősek és a felelős fogyasztás

A felelős fogyasztási szokások elengedhetetlenek környezeti lábnyomunk csökkentéséhez és a fenntarthatóság előmozdításához. Íme néhány megoldás:

1. Csökkentés, újrahasználat, újrahasznosítás.
2. Vásároljon kevesebbet, válasszon jól!
3. Vásároljon helyben!
4. Használjon újrafelhasználható zacskókat és tárolókat!
5. Fogyasszon fenntartható élelmiszereket!
6. Takarékoskodjon az energiával!
7. Csökkentse a vízfogyasztást!
8. Komposztálja a szerves hulladékot!
9. Válasszon környezetbarát termékeket!
10. Javítás és karbantartás.
11. Kölcsönzés vagy megosztás.
12. Támogassa az etikus márkákat!
13. Utazzon tudatosan!
14. Fejlessze magát és másokat!
15. Vegyen részt közösségi kezdeményezésekben!

Feladat

1. feladat - Környezetbarát magatartás

Vitassák meg az éghajlatváltozás hatásait a következő 10 témakör mentén.

1. Intézkedések a hulladék csökkentése, újrahasznosítása, a termékek újrahasználata, javítása és visszautasítása érdekében, hogy fenntartható módon élhessünk.

2. Veszélyeztetett állatok. Gondolkodjunk el a vadon élő állatok védelmének fontosságán!

3. Vihar közeleg. A szélsőséges időjárás megismerése és a kockázatok csökkentése érdekében tett intézkedések.

4. Sport a (klíma)válságban. A sport és a klímaválság kapcsolatának feltárása.

5. Vásárlás – használat – szemét. A fogyasztás és a hulladék hatásának megértése.

6. Értéknövelt újrahasználat. Gondolkodjunk el azon, hogyan lehet a hulladékot újrahasznosítani nagyobb értékű tárgyként.

7. Fast fashion. Kompromisszumkeresés a divatipar éghajlati és gazdasági hatásai fényében.

8. Vízet mindenkinek. A vízválság és hatásainak vizsgálata globálisan és lokálisan.

9. A gazdálkodás és a környezetvédelem. A gazdálkodás, az élelmezésbiztonság és a klímaválság összekapcsolása.

10. Klímaváltozás és energia. Az energiaforrások és bolygónkra gyakorolt hatásuk felmérése.

2. feladat – Környezetbarát magatartás

Segítsen a fiataloknak és az idősebbeknek többet megtudni más korcsoportokhoz tartozó emberek életpasztalatairól, és ösztönözze a párbeszédet a generációk közötti hasonlóságokról és különbségekről!

- Kérje meg a résztvevőket, hogy hozzanak magukkal néhány olyan tárgyat, amelyekről az ő generációjukhoz tartozók általában sokat tudnak, de amelyek nem ismerősek más korosztálynak! Például egy gyerek választhat egy fejhallgatót vagy pokémont, egy idősebb felnőtt pedig kazettásmagnót vagy töltőtollat.
- A résztvevők találják ki minden egyes elemnél, hogy mi az! (Ha szükséges, adjon tippeket.)
- Ha kitalálják, mi az a tárgy (vagy feladják a találgatást), adjon további információt a használatáról. Hasonlítsák össze a gyermekkori emlékeket, és vitassák meg a múlt és a mai világ közötti fogyasztási és pazarlási szokások különbségeit!

<https://aese.psu.edu/outreach/intergenerational/curricula-and-activities/intergenerational-activities-sourcebook> Penn State College of Agricultural Sciences (2003).

A MODUL VÉGE

Köszönjük a figyelmét! Kérjük, töltse ki a kérdőívünket!

Referenciák

- UNEP (2024). Green economy. <https://www.unep.org/regions/asia-and-pacific/regional-initiatives/supporting-resource-efficiency/green-economy>
- Green Economy Coalition (2012). The Principles of a Green, Fair and Inclusive Economy <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=723&menu=1515>
- Wang et al. (2023). Greening the knowledge-based economies: Harnessing natural resources and innovation in information and communication technologies for green growth. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0301420723008929>
- Penn State College of Agricultural Sciences (2003). Intergenerational Activities Sourcebook. <https://aese.psu.edu/outreach/intergenerational/curricula-and-activities/intergenerational-activities-sourcebook>
- UN. The Principles of a Green, Fair and Inclusive Economy: <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=723&menu=1515>
- United Nations (2021). Towards the achievement of SDG 7 and net-zero emissions. https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/2021-twg_2-062321.pdf
[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Municipal_waste_statistics#:~:text=527%20kg%20of%20municipal%20waste,in%20the%20EU%20in%202021.&text=49%20%25%20of%20municipal%20waste%20in,recycling%20and%20composting\)%20in%202021.](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Municipal_waste_statistics#:~:text=527%20kg%20of%20municipal%20waste,in%20the%20EU%20in%202021.&text=49%20%25%20of%20municipal%20waste%20in,recycling%20and%20composting)%20in%202021.)
- Briem et al. (2019). Personalized Life Cycle Assessment - Reflecting Individuality within the Methodological Framework. Materials and Society: The Circular Economy (SAM13). Volume 107, Number 5, 2019. https://www.researchgate.net/publication/339502224_Personalized_Life_Cycle_Assessment_-_Reflecting_Individuality_within_the_Methodological_Framework
- The Conversation (2018). How smartphones are heating up the planet. <https://theconversation.com/how-smartphones-are-heating-up-the-planet-92793>
- School of Global Environmental Sustainability. Colorado State. (2019). The Hidden Environmental Impacts of the Products We Use. <https://sustainability.colostate.edu/humannature/evan-sproul/>
- U.S. General Services Administration. Sustainable Facilities Tool. <https://sftool.gov/plan/400/life-cycle-assessment>
- Global Goals. Responsible consumption (2024). <https://www.globalgoals.org/goals/12-responsible-consumption-and-production/>
- SAFE (2022). Meat Reduction <https://www.safefoodadvocacy.eu/actions/meat-reduction/>
- Earth.org (2022). 7 Solutions to Biodiversity Loss <https://earth.org/solutions-to-biodiversity-loss/>
- EC (2023). Energy communities https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en
- UNEP (2023). Pollution action: the missing link in biodiversity protection. <https://www.unep.org/gef/news-and-stories/story/pollution-action-missing-link-biodiversity-protection>
- Business & Biodiversity Resource Centre Pollution and Biodiversity (2022). http://www.businessandbiodiversity.org/the_issues_pollution.html

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

További képzési segédanyagokért látogassa meg weboldalunkat:

<https://changers2.eu/>

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.
"Change Household Attitudes for a Non-wasteful, Green environment and Energy-consciousness addressing Rural Seniors" Projektazonosító: 2022-1-HU01-KA220-ADU-000089052